

นิทานสุภาษิตจีน (155) 成语故事 (一五五)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 奇货可居/奇货可居 qíhuò kějū (ฉีฮั่ว เซอจวี) โดย คำว่า 奇货/奇货 qíhuò (ฉีฮั่ว) แปลว่า ของแปลกประหลาด ของหายาก ทรัพย์สินมีค่า 可居 kějū (เซอจวี) แปลว่า ควรสะสม ควรเก็บไว้ เมื่อรวมกันแล้ว หมายถึง ของมีค่าหายากย่อมมีคุณค่าต่อการเก็บไว้ เก็บของมีค่าไว้เพื่อรอราคาดีๆ หรือโอกาสดีๆในการนำออกมาขายต่อหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งนั้น รู้คุณค่าของทรัพย์สินนั้น ทรัพย์สินนั้นย่อมให้ผลตอบแทนอันมหาศาลต่อเจ้าของ หรืออาจแปลได้ว่าบุคคลที่ควรค่าแก่การนับถือ บุคคลที่ควรค่าแก่การรักษาไว้ เป็นต้น

จีนในยุคราชวงศ์โจวตะวันออก 东周/東周 Dōngzhōu (ตงโจว) หรือยุครัฐศึก 战国/戰國 Zhàn Guó (จันกั๋ว) เจ็ดนครรัฐใหญ่แห่งยุคนี้ ได้มีข้อตกลงร่วมกันแบบใหม่ นั่นก็คือแต่ละนครรัฐต่างก็จะพยายามผูกสัมพันธ์ โดยมีการสัญญาต่อกันว่าจะไม่รุกรานซึ่งกัน ในระหว่างข้อตกลงสันติภาพต่อกันนี้ แต่ละนครรัฐก็ส่งองค์ชายแห่งรัฐของตนไปเป็นทูตสันถวไมตรียังรัฐพันธมิตร ซึ่งถ้าจะพูดให้เก๋กลืนดน้อยก็คือ การส่งองค์ชายของตนไปเป็นตัวประกันยังรัฐอื่นๆ ดังนั้นโดยทั่วไปแล้ว องค์ชายองค์ใดก็ตามถ้าถูกคัดเลือกให้ไปประจำยังรัฐใดแล้ว ก็เสมือนถูกเนรเทศ โอกาสที่จะกลับมายังรัฐของตนอีกนั้นมันช่างยากแสนยาก โอกาสที่จะได้ขึ้นเป็นกษัตริย์นั้นก็ยิ่งไม่ต้องฝัน ไม่เหมือนปัจจุบันที่ตำแหน่งเอกอัครราชทูต ข้าราชการในกระทรวงการต่างประเทศต่างก็ต้องการ

(ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com>)

秦国/秦國 Qín Guó (ฉินกั๋ว) รัฐฉินเป็นรัฐใหญ่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจีนในยุคราชวงศ์โจว ในอดีตสมัยเริ่มก่อร่างสร้างตัว เป็นรัฐที่อ่อนแอ

และล้าหลัง จนไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปอยู่ แต่หลังจากผ่านการปฏิรูปข้างยางแล้ว 商鞅变法/商鞅變法 Shāngyāng biànfǎ (ฉางยาง เบี่ยนฝ่า) รัฐฉินก็เข้มแข็งขึ้นทุกปี จนสุดท้ายก็กลายมาเป็นนครรัฐที่เจิดจ้ายิ่งใหญ่แห่ง ยุคราชวงศ์โจวตะวันออก หรือยุครัฐศึกเจ็ดรัฐแห่งยุคนี้ ได้ตกลงทำสนธิสัญญาจะไม่ รุกรานกัน และส่งตัวองศ์ชายของแต่ละรัฐไปเป็นตัวประกันยังรัฐพันธมิตร องค์กรชาย แห่งรัฐฉินที่ถูกส่งไปเป็นตัวประกันยังรัฐต่างนั้น มีองศ์ชายผู้อ่อนแอองค์หนึ่งพระ นามว่าจื่อฉู่ 子楚 Zi Chǔ ถูกส่งไปเป็นตัวประกันยังรัฐจ้าว 赵国/趙國 Zhào Guó (จ้าวกั๋ว) ระหว่างที่พำนักในรัฐจ้าว ก็ได้มีโอกาสรู้จักกับเศรษฐีหนุ่ม คนหนึ่งนามว่า ลหวิ่ 卞不韦/呂不韋 Lǚ Bùwéi ทั้งสองคบหา กันอย่างถูกคอ วันหนึ่งลหวิ่ 卞不韦 พุดกับองศ์ชายจื่อฉู่ว่า ท่านมาอยู่ยังเมืองจ้าว แห่งนี้แล้ว ชีวิตของท่านคงจะหาความยิ่งใหญ่ไม่ได้อีก แต่ถ้าท่านอยากจะมีโอกาส สร้างความยิ่งใหญ่ขึ้นมาแน่ ช้าพเจ้าพร้อมช่วยเหลือนั่น องค์กรชายจื่อฉู่จึงตอบไป แบบไม่แยแสว่า ท่านจงทำกิจการของตัวเองให้ยิ่งใหญ่ก่อน ค่อยมาว่าช้าพเจ้าเถอะ ลหวิ่ 卞不韦จึงตอบว่า ก็เพราะกิจการอันยิ่งใหญ่ของช้าพเจ้านั้นผูกติดอยู่กับความ สำเร็จอันยิ่งใหญ่ของท่าน พอได้ยินเช่นนี้ องค์กรชายจื่อฉู่เข้าใจทันที จึงถามว่า ท่านจะ ช่วยช้าพเจ้าเช่นไร ลหวิ่ 卞不韦จึงบอกแผนการทั้งหมดให้ฟัง พร้อมทั้งมอบทองคำ ห้าร้อยตำลึงให้กับองศ์ชาย เพื่อใช้ในการคบหากับเหล่าชนชั้นผู้นำ และกองทัพ ของรัฐจ้าว ส่วนตัวลหวิ่ 卞不韦เดินทางไปรัฐฉินและอาศัยเงินจำนวนมากในการ ติดสินบน จนสุดท้ายสามารถเข้าถึงองศ์รัชทายาทแห่งรัฐฉินได้ ลหวิ่ 卞不韦เมื่อมี ความสนิทชิดเชื้อกับองศ์รัชทายาทแล้ว ก็มักจะเอ่ยถึงคุณความดี ความฉลาด ความ กล้าหาญขององศ์ชายจื่อฉู่ให้รัชทายาทฟัง อันที่จริงองศ์ชายจื่อฉู่เองก็มีฐานะเป็น หลานของรัชทายาท มีช่วงหนึ่งเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐฉินกับรัฐจ้าว ทั้งสองฝ่าย ยกกำลังโจมตีกัน และสังหารองศ์ชายตัวประกัน แต่องศ์ชายจื่อฉู่ที่ในยามปกติได้ เลี้ยงดูอุปถัมภ์ให้กับพวกชนชั้นนำและดูแลเหล่าขุนพลต่างๆของรัฐจ้าวตามคำแนะนำ ของลหวิ่ 卞不韦 ดังนั้นเมื่อถึงยามคับขัน พวกเค้าเหล่านี้ก็แอบช่วยเหลือนองศ์ชาย ให้หนีออกจากรัฐจ้าวไปอย่างปลอดภัย และได้เดินทางกลับถึงรัฐฉิน เมื่อถึงคราวที่ องศ์รัชทายาทขึ้นครองราชย์ กษัตริย์องค์ใหม่แห่งฉินก็แต่งตั้งจื่อฉู่เป็นรัชทายาท ดังนั้นตำแหน่งกษัตริย์องค์ต่อไปของรัฐฉินจึงตกมาอยู่ในมือขององศ์ชายจื่อฉู่ ผู้ซึ่งต่อมาคือพระบิดาของจีนชื่อฮ่องเต้ 秦始皇 Qín Shǐ Huáng (ฉิน ฉื่อ หวาง) นั่นเอง ส่วนลหวิ่ 卞不韦 นั้น ด้วยความดีที่ได้ช่วยเหลือนองศ์ชายมาตลอด ก็ได้ตำแหน่งทางการเมืองใหญ่โต เป็นถึงอัครมหาเสนาบดี มีอิทธิพลและอยู่เบื้อง หลังกษัตริย์องค์นี้จนถึงสมัยต้นของกษัตริย์จีนชื่อฮ่องเต้ ซึ่งก็ถือว่าเขาได้ทำความ ฝันด้านการลงทุนในโครงการอันยิ่งใหญ่สำเร็จ จึงเป็นที่มาของคำว่ารู้คุณค่าของ ทรัพย์สิน ทรัพย์สินนั้นก็ย่อมตอบแทนผลประโยชน์ให้มหาศาล

ข้อคิดจากประโยคสุภาชีวิตนี้

成语比喻：凭借某种独特的技能或事物谋利。

成語比喻：憑借某種獨特的技能或事物謀利。

Chéngyǔ bǐyù： Píngjiè mǒu zhǒng dúté de jìnéng huò shìwù móu lì.

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: เสาร์ประชาชน/การศึกษา-ศาสนา-วัฒนธรรม

วันที่: เสาร์ 22 มิถุนายน 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 15077

หน้า: 17(ขวา)

Col.Inch: 65.62

Ad Value: 72,182

PRValue (x3): 216,546

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ก เรียงไทยได้จีน: นิทานสุภาพจีน (155)

เจียงหยู ปี่ยวี่: ผิงเจีย โหมว โจ่ง ตูเทอ เตอะ จี้เหมิง ฮั่ว ฉื่ออู่ โหมว ลี
สุภาพจีนเปรียบว่า แสงหาประโยชน์จากการใช้ทักษะพิเศษหรือสิ่งของบางอย่าง
ประโยชน์ตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาพจีนนี้ เช่น

他总以为自己才华出众，奇货可居，但在我们眼里他只是个爱吹牛的人。

他總以為自己才華出眾，奇貨可居，但在我們眼裏他只是個愛吹牛的人。

Tā zǒng yǐwéi zìjǐ cáihuá chūzhòng, qí huò kě jū, dàn zài wǒmen yǎn lǐ tā zhǐshì gè ài chuīniú de rén.

ทา โจ่ง อี้เหวย จื่อจี้ ไฉหวา ซูโจ้ง, ฉี่ ฮั่ว เซอ จวี, ตัน โจ้ว หั่วเหมิน เหยียน
หลี่ ทา จื่อฉื่อ เก้อ อ้าย ซุยหนิว เตอะ เหริน

เขามักจะคิดว่าตัวเองเป็นคนที่มีความสามารถเหนือคนอื่น จึงเป็นบุคคลที่มีคุณค่า แต่ในสายตาของพวกเราเขาก็เป็นเพียงคนที่ชอบคุยโวเท่านั้น

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนลิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง